

1. POGLAVLJE

LINDSEY

STUDENI 2005.

Nisam imala puno vremena. Čekao me na plaži — brojeći minute. Zalila sam lice hladnom vodom ignorirajući kapljice koje su mi se slile niz vrat i pokapale mi tuniku. Zagledala sam se u ogledalo. Pokušala sam upamtiti kako moram namjestiti usne da ne izgledam preplašeno, opustila sam napete mišiće oko očiju pa obrisala razmazanu maskaru. Nije bilo bitno na koliko mu načina govorim kako nisam očijukala s onim muškarcem, bilo je beskorisno poput vikanja na ocean.

Betonski pod toaleta bio je zaprljan pijeskom i komadićima papira koji su mi se zalijepili za japanke. Pored mene stajala je djevojčica i mučila se sa slavinom. Pružila sam ruku i pustila joj vodu pa se odmaknula, izbjegavajući znatiželjan pogled njezine majke koja je izlazila iz odjeljka.

Izašle su držeći se za ruke, a curica je ispitivala hoće li ih Djed Mraz pronaći u odmaralištu. Bilo je mjesec dana do Božića. Pomislivši na Sophie u grudima me presjekla oštra bol. Svaki je dan dodavala nešto novo na svoj popis. Ja sam na listi želja imala samo jednu stavku, samo jednu želju.

Odmor je trebao biti Andrewov rani božićni poklon, ali to je bila samo izlika. Znao je da je zadnji put bio pretjerao. Smišljala sam razloge protiv odlaska u Meksiko, ali on ih je sve odbacio pa rezervirao sobu u odmaralištu u kojem smo odsjeli na medenom mjesecu.

Apartman je ovog puta bio još veći, s panoramskim pogledom. Kao da se bijelim pijeskom i blistavom tirkiznom vodom može iskupiti za sve.

Pazila sam da to jutro za plažu obučen ružičasti jednodijelni badić preko kojeg sam obukla tuniku, onu koja nije dekoltirana i spušta mi se skoro do koljena. Stavila sam i slamnati šešir te goleme sunčane naočale. Dok smo izlazili iz sobe osmjehnuo mi se s odobravanjem i privukao da me poljubi. Ukočila sam se, ali nisam mu osjetila alkohol u dahu ili na usnama. Htjela sam se odmaknuti, ali morala sam pričekati da on prekine poljubac.

Sljedećih nekoliko sati proveli smo na plaži pod travnatim sun-cobranom gdje se Sophie igrala u pijesku. Andrew me preko ležaljki držao za ruku, milovao me lijeno kružeći palcem. Pored nas je prošla žena i vidjela sam kako je zainteresirano odmjerila Andrewa. Dobro je izgledao u bijelim kratkim hlačama s jasno definiranim trbušnim mišićima i brončanim tenom nakon samo nekoliko dana na suncu, ali ništa od toga više nije djelovalo na mene. Pazila sam da se ne ogledavam, ali mogla sam zamisliti kako izgledamo drugim ljudima. Samo još jedan sretan par s djetetom.

Pretparala sam se da drijemam, ali kroz naočale sam promatrala Sophie. Gradila je složeni dvorac od pijeska s tornjevima i obrambenim jarkom pa štapom crtala po zidovima i oprezno ih ukrašavala školjkama. U siječnju će napuniti sedam godina i već se iz male curice počela pretvarati u djevojčicu, udovi su joj se izduživali, a svjetloplava kosa tamnila u bogatu boju meda, poput očeve.

Uzela je kanticu i vratila se do nas. »Mamice, gladna sam.«

Mahnuli smo konobaru koji je Andrewu cijelo jutro nosio Corone. »Una cerveza, por favor«, rekao bi Andrew dok sam ja pijuckala margaritu s limetom i pokušavala ignorirati rastuću nervozu u želucu. Naručili smo hranu; pileću salatu za mene, burgere s pomfritom za njih. Konobar nam je bio zgodan, imao je crnu kosu i oči, blistave zube koje je otkrivao munjevitim osmijehom i provokativan pogled. Izbjegavala sam gledati u njega, ali onda sam pogriješila. Kad sam mu dodavala praznu čašu, njegovu su se prsti na sekundu zadržali na mojima. Bilo je slučajno. Smela ga je buka iza nas, ali znala sam da to neće biti bitno. Ruke su nam se dodirnule.

Konobar je spustio novu margaritu pred mene i udaljio se. Andrew je nosio sunčane naočale, ali iz njegova izraza lica i stisnutih usana znala sam da je ljut pa su mi se misli zaljuljale i zavrtjele tražeći izlaz. Morala sam ga zaokupiti.

Mahnula sam prema plaži i palmama. »Krajolik je predivan.«

»Da, izgledala si kao da mu se diviš.«

»Baš me opušta.« Uobličila sam usne u srdačan osmijeh. Kao da ne znam na što cilja. Kao da to nismo prošli već nebrojeno puta.

Sophie je sjedila na kraju moje ležaljke s ručnikom omotanim oko struka i promatrala naša lica zabrinutim zelenim očima. Omotala je pramen mokre kose oko prsta. Otkad je bila beba vrtila kosu oko prsta kad je umorna ili nervozna.

»Zašto ne sakupiš još školjaka, dušice?« rekla sam. »Prekrasno izgledaju na kulama. Mahnut ću ti kad stigne ručak.« Ustala je, zgrabila napuhnutog delfina pa otišla natrag na plažu, ali nekoliko se puta okrenula i pogledala me preko ramena. Ja sam se stalno smiješila.

»Sigurno misliš da sam glup«, rekao je Andrew kad nas više nije mogla čuti.

»Naravno da ne.«

Vratio se svojoj knjizi pa svaku stranicu okretao uz trzaj. Disanje mi se ubrzalo, a dah me stezao u grlu. Otpila sam gutljaj pića, ali limeta me više nije osvježavala, kiselina mi se sada kovitala u želucu. Protrljala sam ključnu kost, ali to nije ublažilo pritisak.

Stigao nam je ručak i konobar je pitao trebamo li još što, ali Andrew nije razgovarao s njime pa sam bila prisiljena odgovoriti u naše ime dok je Andrew piljio u mene. Srdžba se u valovima širila iz njegove stolice, mogla sam čuti bijesnu litaniju koju je pripremao.

Sophie se vraćala prema nama. Nagnula sam se prema Andrewu. »Ne radi to, molim te. Molim te, nemoj ovo napuhati u nešto. *Slučajno* mi je dodirnuo ruku.«

»Vidio sam kako ga gledaš, Lindsey.«

»Ne, *nisi*.« Zapravo sam mu trebala jačati ego, govoriti mu da je jedini za mene, ali margarita me ohrabrila. Poglupavila me.

»Umišljaš stvari«, rekla sam.

Kao da mu se cijelo lice odlomilo pa ponovno oblikovalo u drugu osobu. U pravog Andrewa. U muškarca kojeg nije vidio nitko osim mene.

Sophie je dotrčala do nas pa sjela kraj mene na ležaljku. Kad me dodirnula, koža joj je bila hladna i mokra. Pružila je ruku da uzme pomfrit. »Jesi li vidjela moje školjke, mamice?«

»Jesam, malena.« Bacila sam pogled prema njezinu dvorcu. »Savršene su.«

Andrew je na tanjur istisnuo kečap u koji je umočio pomfrit. »Pojede ručak, draga.«

»Samo moram oprati ruke.« Bila sam svjesna Andrewova pogleda na sebi čitavim putem do toaleta. Hodala sam pognute glave i nisam nikoga gledala.

Bacila sam papirnati ručnik u smeće i stavila sunčane naočale. Morala sam se vratiti na plažu. Sophie će htjeti opet ići plivati i nisam htjela da je Andrew pusti netom nakon ručka. Pomislila sam na sve Corone koje je popio. Koliko ih je bilo? Nisam znala. Prije sam ih brojala.

Nisu bili na ležaljka. Moje jelo stajalo je na stoliću, a zeleni listovi salate počeli su venuti na suncu. Čaša mi je bila prazna. Andrewov burger i pomfrit su nestali, Sophiein je bio napola pojest. Osvrnula sam se. Nisu bili kraj njezinog dvorca od pijeska. Možda su se vratili u našu sobu? Približila sam se Sophieinu dvorcu. S druge strane bio je njezin rašireni ručnik i odbačene plastične sandale boje limete.

Nisam vidjela njezin kolut s delfinom.

Zakoračila sam nekoliko koraka u vodu zaklanjajući rukom oči. Valovi su se dizali i spuštali u uzburkanom plavetnilu. Glave plivača plutale su na vodi. Zaškiljila sam kako bih izoštrila njihova lica. Gdje je ona? Gdje je Andrew? Okrenula sam se na peti pa proučila ljude na plaži, mnoštvo gostiju iz odmarališta i skupine klinaca koji su trčali i lovili valove. Opet sam se okrenula i promotrila valove tražeći Sophieinu glavicu i crveni kupaći kostim.

Zapazila sam njezinog napuhanog delfina kako se ljuljuška na valovima — prazan. Krenula sam hodati najbrže što sam mogla, dok me struja povlačila za noge, a stopala tonula u meki pijesak. U dubljoj vodi zaplivala sam snažnim zamasima do igračke pa se uhvatila za nju. Morali su biti tu negdje. Sophie je tog delfina stalno držala na oku.

Nisam vidjela njezinu jarko ljubičastu dihalicu, ali voda je bila puna ljudi. Opet sam se sjetila obroka koji je upravo pojela i svih piva koje je Andrew popio. Bio je dobar plivač, ali Sophie je još učila plivati i brzo se umarala. Zaronila sam glavom ispod vode.

Ugledala sam noge koje mi se približavaju — muške noge. Izronila sam dašćući da dođem do zraka. Stariji muškarac nekoliko metara ispred mene izvadio je dihalicu iz usta.

»Jeste li dobro?« povikao je.

»Ne mogu pronaći kćer!« Prilazilo mi je još ljudi. *Što ima na sebi? Jesi li je vidjela kako nestaje ispod vode? Neka netko pozove spasioca!*

Plivala sam na mjestu podupirući torzo delfinom. »Nisam vidjela kad je ušla u vodu. Ima samo šest godina. Nosi crveni kupaći.« Motorni čamac projurio je kraj nas pa smo se svi zanjihali na valu, a slana voda me poprskala po licu. Horizont se pojavio preda mnom pa nestao.

Neki gost odmarališta na jet skiju je preko radija javio njezin opis. Ljudi su zaranjali pa izranjali na površinu mokre kose i zamagljenih maski.

Nitko od njih nije ju pronašao. Ja sam stalno glavom zaranjala ispod vode, ali vidjela sam samo lamatanje blijedih nogu koje su podizale pijesak muteći vodu. Je li moguće da ih je odnijelo more?

Jedan od čamaca iz odmarališta kružio je izvan prostora ograđenog za plivanje. Osoblje u bijelim majicama i kratkim narančastim hlačama pretraživalo je horizont dalekozorima pritisnutima na oči. Čekala sam da čujem povik, ali na plaži je postalo neobično tiho. Ljudi su stajali na obali.

Nisam znala koliko sam dugo bila u vodi. Zubi su mi cvokotali, bila sam uspaničena i zbunjena zbog svih ljudi koji su mi se obraćali.

Objasnila sam da je bila s mojim mužem, da je možda i on nestao. Spasilac je htio da se vratim na kopno i povlačio me za ruku sve dok konačno nisam pošla za njim. Otplivali smo do plaže, a ja sam posrnula na pijesak, i dalje čvrsto stežući kolut s delfinom. Tunika mi se zalijepila za kožu i omotala oko bedara. Noge su me izdale pa sam se srušila na koljena. Sunce je pržilo po meni zasljepljujući me dok sam zurila prema vodi.

Spasilac pored mene nudio me vodom u plastičnoj boci i poticao da malo otpijem pa progovorio na radio španjolskim izrazima koje nisam razumjela. Ljudi na jet skijevima pretraživali su vodu.

Osjetila sam nešto, neku svijest zbog koje sam okrenula glavu i pogledala niz plažu. Ugledala sam njih dvoje kako hodaju prema nama. Sophie u njezinom crvenom kupaćem na bijele točke koji smo skupa izabrale. Andrew, s tim mišićavim nogama i dobro poznatim dugim korakom. Nosili su pića. Sophie je izgledala kao da traži uzrok sveg tog meteža.

Skočila sam na noge i pojurila prema njima skoro izgubivši ravnotežu na mekom pijesku, ali bila sam nezaustavljiva. Podigla sam Sophie u naručje. Zaplakala sam u njezin vrat.

»Mama, što je bilo?«

»Što se događa, Lindsey?«

Prišao nam je spasilac. »Je li to vaša kći, senora?«

»Da, da!« Spustila sam je, stisnula joj obraze dlanovima pa je poljubila u obraze, na usne, vrh nosa mirišljavog od kreme za zaštitu od sunca, kosu osušenu u slane zamršene pramenove.

Andrew je razgovarao sa spasiocem. »Žao mi je što vam je moja žena ovo priredila. Ima pretjerano bujnu maštu.« Nasmiješio se pa prstom napravio krug pored glave.

Spasilac mu se zbunjeno osmjehnuo, spustio ruku na moje rame i zagledao mi se u lice. »Popijte još vode, senora. Sunce je jako vruće, sí?«

Ostavio nas je same. Gomila se počela razilaziti, puna osude i šaputanja. Nije me bilo briga. Imala sam Sophie. Bila je živa i zdrava i stajala je preda mnom.

»Užasno sam se preplašila«, rekla sam joj. »Vidjela sam tvog delfina u vodi.«

»Tata i ja smo se igrali pa je otplutao. Rekao je da ćemo ga kasnije uzeti.«

Andrew je gledao prema pučini. Pokušala sam odgonetnuti njegov izraz lica, ali nosio je sunčane naočale. Je li jako ljut što sam stvorila pomutnju?

»Plutao je sve dalje i dalje«, rekao je. »Mislio sam da ga više nećemo vidjeti.« Zatim je uhvatio Sophie za ruku. »Hajde. Maknimo se sa sunca.«

. . .

Sjedili smo pod suncobranom. Ja sam se još uvijek tresla, iako je sunce pržilo točno po nama i iako sam bila omotana ručnikom — primijetila sam da je Andrew mjerkao moju mokru tuniku koja mi se prilijepila za prsa i bedra. Sophie je sjedila blizu mene i držala me za ruku. Svako malo bi me potapšala. »Dobro sam, mamice. Dobro sam. Žao mi je što si se preplašila.«

Andrew me promatrao. Njegov pogled mi je žario profil. Htjela sam ga ignorirati, ali znala sam kako želi da ga pogledam. Okrenula sam se. Ugledala sam mu to u pogledu, tu nekakvu zlobu. Nekakav samodopadan izraz.

»Osramotila si nas«, rekao je.

»Zašto me niste čekali?«

»Predugo te nije bilo.« Slegnuo je ramenima.

»Namjerno si to napravio. Htio si me preplašiti.«

»Ne budali«, rekao je ustajući. »Sama si kriva.« Pružio je ruku prema Sophie. »Dođi, milena. Pomoći ću ti sagraditi novi dvorac.«

Promatrala sam ih kako odlaze. Sophie me pogledala preko ramena i vidjela sam brigu na njezinom lišću. Ohrabrujuće sam joj se nasmiješila. Prišao mi je spasilac. »Je li sada sve u redu, senora?«

»Da, da, sve je u redu.« Nisam htjela da se zadržava kraj mene. Okrenuo se, a ja sam mu ugledala nešto na licu. Samilost? Ili je mislio da sam samo glupa plavuša koja je preburno reagirala? Sjetila

sam se kako sam se koprcala u vodi, koliko sam bila očajna. Kako sam postala takva? Kako sam postala ova žena koja ni na zahod ne može otići bez straha?

Andrew je punio kanticu pijeskom. Sophie i on imali su identične odlučne izraze lica. Vidio je da ga promatram pa mi je mahnuo i prijateljski se osmjehnuo.

Umišljaš stvari. Tako sam mu rekla i onda me natjerao da to platim.

Ali nije me samo htio preplašiti. Htio je da znam kako mi je on može oduzeti. U sekundi. Možda ću jednog dana biti u kupaonici, možda ću nakratko izići ili otići u dućan, a oni će nestati. Nikad je više neću vidjeti.

Morala sam ga ostaviti nakon povratka kući. Nije više bilo vremena za planiranje. Što god bilo potrebno, koliko god riskantno bilo, morala sam maknuti Sophie od njega.

Polako sam podigla ruku, utisnula poljubac na dlan pa ga otpuhnula prema njemu.

2. POGLAVLJE

PROSINAC 2016.

Kuća je tiha kad se probudim, a parket hladan pod mojim stopalima kad se natjeram van iz kreveta. »Sophie?« Ona ne odgovori. Nekad voli rano ustati da radi na nekom projektu ili ode u šetnju. Voli proučavati uzorke na snijegu i ledu. Brinem se kad sama odlazi u šumu, ali ima gojzerice i zviždaljku, a nju pokušati zadržati kod kuće kad ona osjeti nadahnuće je kao da munju pokušate zarobiti u boci.

Drhtureći čvrsto stegnem ogrtač od flanela oko sebe pa se zaputim u kuhinju. Sophie mi je pristavila kavu u aparatu za koji je zalijepila poruku.

Žao mi je, mama. Snijeg me zvao... Cmok

Moja malena, moja umjetnica. Prikačim poruku na ploču, iznad svih ostalih koje sam sačuvala pa provjerim da je zaključala vrata i resetirala alarm. Stalno to zaboravlja i govori kako ionako nemamo ništa što vrijedi ukrasti. Podsjećam je kako to nije poanta.

U tušu pustim najvreliju vodu koju mogu podnijeti pa se kuponica ispuni parom dok mi se sapunica skuplja oko stopala i teče niz odvod. Kosa mi je opet duga pa mi mokri uvojci leže nepomično na grudima. Misli mi lete dok razmišljam o planovima za tjedan preda mnom, o klijentima koji bi mogli trebati više pomoći prije Božića, o tome trebam li objaviti oglas za još jednom čistačicom. Možda mogu

proširiti poslovanje pa preuzeti još poslova čišćenja nagodinu kad Sophie ode na faks. Uživam u tom osjećaju postignuća. U početku sam radila sama, imala sam samo izlupani auto i kutiju potrepština za čišćenje. Sada imam četiri zaposlenice na puno radno vrijeme i ništa me ne može usporiti.

Kad se obučem, iskopčam mobitel iz punjača pa primijetim Marcusovu poruku. *Još uvijek želiš preskočiti ovaj tjedan? Javi mi.* Marcus vodi tečaj samoobrane u mojoj grupi podrške za žrtve obiteljskog nasilja i ponekad mi drži privatne treninge.

Odgovorim mu na poruku. *Da, imam previše posla, ali vidimo se na sastanku.* Skuham si drugu šalicu kave — prva je za mentalno zdravlje, drugu pijem iz čistog užitka — pa naslonim mobitel na zdjelu s voćem na kuhinjskom stolu. Ulogiram se na Skype pa pričekam da mi se Jenny javi na poziv.

Ugledam je pred sobom. Plava kosa još joj je razbarušena od sna, a lice blijedo bez šminke, ali ona ima tu neku vječnu ljepotu pa izgleda anđeosko — i puno mlađe od svojih četrdeset i pet godina. Stalno joj govorim kako bih je morala ubiti, da mi nije najbolja prijateljica.

»Bože«, kaže ona. »Kakvo jutro.«

»Da?«

»Tinejdžerice.« Odmahne glavom. »No nećemo o tome. Što ti radiš danas?«

»Imam jedno čišćenje. Onda ću možda ići kupovati božićne poklone.«

»Mislila sam da ne radiš subotom.«

»Jedna od novih cura koje sam zaposlila upravo je dala otkaz — pomirila se s dečkom.« Većina cura koje zapošljam su iz moje grupe podrške. Žene koje počinju ispočetka s komadićima svojih života zaguranih u kovčege, vreće za smeće ili bačenih na stražnje sjedalo auta. Nažalost, one nisu uvijek spremne krenuti dalje. »Kaže da se promijenio, ali znaš...«

»Da.« Obje utihnemo. Ne mora mi reći da razmišlja o bivšem mužu, kao što zna da ja razmišljam o Andrewu. Jenny i ja smo se također upoznale u grupi.

»Kako je Sophie?« pita. Razgovaramo o idejama za božićne poklone pa o svemu i svačemu što nam padne na pamet. Zadnjih nekoliko godina uvijek smo kupovale zajedno — Jenny čak uspijeva božićni kaos u šoping-centru pretvoriti u zabavnu pustolovinu. Užasno mi nedostaje otkako se prije nekoliko mjeseci preselila u Vancouver, ali trudimo se često razgovarati.

»Nisam sigurna za Grega«, kažem. »Što kupiti nekome s kime izlaziš samo nekoliko mjeseci?«

»Što kažeš na finu večeru? Ili kolonjsku vodu? U Gapu imaju veste na rasprodaji.«

»Mislim da Gap nije njegov stil.« Nasmiješim se pokušavajući zamisliti Grega, s njegovim šarenim tetovažama i obrijanom glavom, u šminkerskoj vesti. Ja sam ga vidjela samo u uniformi dostavljača UPS-a ili u košulji i tamnim trapericama kad se dotjera. Izgleda zastrašujuće, ali čim mu se obratite zamijetite njegove tople smeđe oči i veseli smijeh. Možda je kolonjska voda dobra ideja. No shvatim da ne znam koju koristi.

»Moram razmisliti o tome«, kažem. »Razmišljala sam o tome da ga pozovem da ukrasi drvce sa mnom i Sophie, ali to je oduvijek bila naša tradicija.«

»Najbolje da nju pitaš što misli o tome.«

»Dobra ideja.« Bacim pogled na sat. »Trebala bih krenuti.«

. . .

Počela je kiša pa se snijeg uz cestu pretvara u bljuzgu koja mi se lovi za gume. Zimi u Dogwood Bayu nikada ne znate trebate li očekivati kišu ili snijeg, ili ponekad oboje. Kasnim pola sata, ali to neće biti bitno. Gđa Carlson, simpatična starica koja živi s mačkom i pticom, u dane čišćenja uvijek ujutro odlazi u posjet svojoj sestri. Koračam vrtnim puteljkom koji vodi prema bočnoj strani kuće. Kiša rastapa snijeg s grmlja i drveća pa komadi uz tresak padaju na tlo. Zacvilim kad jedan komad skoro padne na mene.

Kad otključam vrata, u kući je ledeno. Prvo termostat povisim za nekoliko stupnjeva, zatim izujem čizme na prostirki, obujem papuče pa odložim svoje stvari na kuhinjski pult. Njušim da je nešto

zagorjelo, vjerojatno prepečenac. Na sušilu za suđe su jedan tanjur, šalica i nož. Malo plastično drvce stoji u kutu boravka ukrašeno rijetkim jarkim ukrasima. Ispod već stoji kup poklona.

Počnem u kuhinji gdje ribam površine i sudoper dok ne zablistaju pa operem pod. Dok radim pjevušim božićne pjesme i razmišljam kako bismo Sophie i ja mogle ukrasiti naše drvce. Uvijek kupimo pravo pa ga kitimo dok gledamo *Vilenjaka* i pijemo toplu čokoladu.

Prijedem u boravak pa prebrišem sve površine sredstvom s mirisom limuna, složim pleteni prekrivač, popravim jastuke, usišem mačje dlake s naslona kauča i ispod jastuka. Nisam još vidjela Gatsbyja, ali vjerojatno spava ispod kreveta. Zatim usišem tepih povlačeći linije u istom smjeru i koračajući unazad tako da ne ostavim ni jedan trag. Uzmem svoje stvari i krenem niz hodnik pa zastanem nasred puta kad začujem nešto iza leđa. Ukočim se i brzo se okrenem. Bljesak bjeline. Gatsby.

Čmoknem nekoliko puta i zazovem ga, ali on ne potrči prema meni kao inače. Valjda lovi pauka.

Kad završim u glavnoj spavaonici odem u gostinjsku sobu na drugom kraju kuće. Gđa Carlson rijetko ima goste, ali sobu stalno treba čistiti zbog njezine tigrice Atticusa. To mi je najmanje draga prostorija — perut na njegovu perju tjera me na kihanje, a uz to Atticus kriješti čitavo vrijeme dok čistim, iako je danas posve tih.

Kad gurnem vrata, zapuhne me hladni zrak. Prozor je otvoren. Brzo mu pridem i povučem ga dolje. Zato je u kući tako hladno. Kad se okrenem, trljajući ruke da ih zagrijem, ugledam Atticusa sklupčanog u lopticu na dnu kaveza. Uvijek je na svojoj drvenoj prečki i kriješti na mene ili lupka po svom zvoncu. Namrštim se pa oprezno zakoračim prema njemu. »Atticuse?« On se ne pomakne. Približim se za još jedan korak. Oči su mu zaklopljene, njegova mala prsa se ne dižu. Pogledam prema prozoru. Koliko je dugo bio otvoren? Gđa Carlson će biti očajna.

U kuhinji prekopam torbicu na pultu tražeći mobitel pa je usput i prevrnem. Sjajilo mi se iskotrlja van. Ne zastanem kako bih ga dohvatila. Javi mi se sestra gđe Carlson kojoj se moram dva puta predstaviti. Konačno mi je da na telefon.

»Gđo Carlson, žao mi je, ali Atticus...« Zastanem. Kako da to sročim? »Atticus je preminuo. Jako mi je žao«, ponovim.

»O, ne!« kaže ona drhtavim glasom. »Što se dogodilo?«

»Mislim da mu je bilo prehladno.«

»Prozor! Bila sam uvjerena da sam ga zatvorila — uvijek mu jutro pustim malo svježeg zraka da može pjevati pticama vani.« Ne znam zašto je podigla prozor skroz do kraja u ovo doba godine, ali ne postavim joj to pitanje od kojeg bi se samo osjećala još gore.

»Jadan Atticus«, kaže. »Morat ću se pobrinuti za njega kad se vratim kući.« Glas joj počne pucati i znam da je na rubu suza. »Možda bih ga mogla zakopati ispod ljiljana. Tako su lijepi ljeti. Misliš li da je to zgodno mjesto?«

»Savršeno je.« Ne mogu dopustiti da ona to sama napravi. »Želite li da to ja učinim?«

Utihne i čujem kako puše nos. »Ne mogu to tražiti od tebe.«

»Nije mi teško.«

»Oh. Jako si ljubazna. To bi bilo lijepo.« Štucne dolazeći do daha. »Strašno će mi nedostajati. Kuća će biti tako tiha bez njegova divnog pjeva.«

»Bio je jako lijepa ptica.« Ona zvuči posve potreseno. Drago mi je što je kod sestre. Ovaj tjedan ću joj donijeti cvijeće i navratiti na čaj.

»Hvala ti, draga.« Opet ispuše nos. »Možeš li se i pomoliti za njega?«

»Naravno.«

Izvadim malu kutiju i novine iz reciklaže da napravim improvizirani lijes za Atticusovo tijelo pa ga odnesem u garažu. Završim s čišćenjem, usišem Atticusov kavez i prekrijem ga plahtom. Odem po Atticusovo truplo u garažu. Kad se sagnem da podignem kutiju, nanjušim neki muževni, drvenasti miris u zraku. Brzo ustanem i osvrnem se. Garaža je jako uredna i organizirana, prostor ispunjava samo stari Buick njezina pokojna muža. Sigurno ima osvježivač prostora.

Vraćajući se u kuhinju još uvijek razmišljam o gđi Carlson. Njezini ljubimci postali su joj sve na svijetu otkako je prije tri godine izgubila muža. Odložim kutiju za cipele da pronađem ključeve na

pultu pa zastanem. Nema ih. Torbica mi stoji uspravno. Ranije sam je srušila pa su mi ispali ključevi i sjajilo. Nisam ih vratila. Zurim u bež torbu od umjetne kože s rasprodaje u Walmartu, za koju kći tvrdi da izgleda baš poput Chanelove. Zavirim unutra. Ključevi i sjajilo uredno su polegnuti na novčanik.

Posrnem unazad. Ne zastanem ni da uzmem čizme i kaput. Samo istrčim iz kuće, zamijetivši u toj sekundi da su vrata otključana. Izašao je tim putem. Možda me negdje čeka.

Potrčim u auto, zaključam vrata pa stisnem tipke na mobitelu. Prekopam pretinac za rukavice tražeći suzavac, otkočim ga i spustim palac na okidač. Dok čekam policiju, motrim kuću i puteljak, tražeći bilo kakav pokret.

Prošla su tri mjeseca otkako me brat nazvao i rekao da je Andrew pušten iz zatvora te da ga je netko vidio na otoku Vancouver. Još se sjećam Chrisova glasa kad me nazvao, njegovo oklijevanje i napetost. Znala sam i prije nego što mi je rekao. To je bio poziv koji sam čekala. Andrew je bio na slobodi i sad će me pronaći.

Ali prolazili su dani. Pa tjedni, mjeseci. Ništa se nije dogodilo i pomislila sam da smo sigurne.

Pogled mi putuje od vrata preko svakog prozora, na kat pa opet u prizemlje. Čitavo vrijeme dok sam bila unutra, dok sam čistila, pjevala i usisavala, on je isto bio unutra. Možda je stajao tako blizu da me mogao dodirnuti. Zašto nije nešto učinio? Shvatim zašto. To mu ne bi bilo dovoljno. On želi da patim.

Natjerat će me da platim za sve godine koje je proveo iza rešetaka.

3. POGLAVLJE

PROSINAC 1997.

Pazi!« povikao je Andrew i ja sam se sagnula u trenutku kad me gruda pogodila u čizme. »Gotov si!« Oborio je mog brata na tlo. Smijala sam se dok su se oni hrvali u snijegu i pokušavali si zagurati šake snijega niz vrat. Tata je iskočio iz kombija za selidbu i počeo ih gađati grudama. Bilo je dobro vidjeti ga nasmijanog.

Poželjela sam da je mama s nama. Možda je kasnije možemo dovesti. Probila sam se kroz snijeg noseći tešku kutiju pa se pažljivo uspela zaleđenim stepenicama. Hodnik je još uvijek mirisao po svježoj boji, toploj boji kadulje. Andrew je dva puta zvao ličioce da se vrate zbog tragova kapanja, ali sad je bilo savršeno. Posvuda smo imali naslagane kutije. Većina ih je bila iz Andrewove kuće, a druge su bile vjenčani darovi.

Gurnula sam kutiju na pult. Trebala sam otići van po sljedeću, ali nisam se mogla zaustaviti pa sam odlutala u blagovaonicu i prstima prešla po svilenkastoj površini stola od borovine koji smo izabrali prošli tjedan. Zamislila sam svoju obitelj na nedjeljnoj večeri, tanjure pune hrane, sve nas kako razgovaramo i smijemo se. Mamu kako odmara na kauču dok ja pospremam. U zadnje je vrijeme izgledala jako umorno i bila sam uvjeren da joj se multipla skleroza pogoršava, ali nije htjela pričati o tome. Slat ću ih kući s ostacima tako da danima ne mora kuhati. Andrew i moj otac raz-

govarat će o kućama koje grade i razmotavati nacрте po stolu. Chris će upijati svaku njihovu riječ i brojati dane do mature kad će i on moći raditi za Andrewa.

Prišla sam isturenom prozoru na čijem je rubu led cvjetao poput predivne ledene paukove mreže. U kući je bilo hladno — tek smo tog jutra priključili sve priključke — pa smo svi naizmjenice pili iz ploske koju je Andrew ponio. »Ne bih rekla da je ovo topla čokolada«, zadirkivala sam ga.

Nasmijao se. »To je moj tajni recept.«

Zavrtjela sam se ukrug. Kamo da stavimo jelku? Možda ispred ovog prozora. Naći ćemo neku koja seže do stropa i ukrasiti je s toliko lampica i kuglica da će joj se grane saviti. Napadalo je puno snijega, malo je uranio za Lions Lake, i činilo se da ćemo imati bijeli Božić. Nisam pamtila kad se to zadnji put dogodilo.

Kad sam opet izašla van, Andrew je bio crven od naprezanja dok je odlučna izraza lica iskrcavao kutiju s ormarom širom razmaknutih nogu. Skinuo je kaput pa je bio u bijeloj pletenoj vesti, rukava povučenih do lakta. Kamioni njegove tvrtke bili su besprijekorno bijeli, kao i košulje i kape njegovih radnika. Tamnozeleni i crni logo njegove građevinske tvrtke isticao se u oštrom kontrastu s bjelinom.

Tata i Chris bili su u unajmljenom kamionu za selidbe. Andrew je htio platiti selioce jer je smatrao da nije fer tražiti za pomoć svoju obitelj. »Tvoj tata naporno radi cijeli tjedan.« Objasnila sam mu da smo mi takva obitelj. Da pomažemo jedni drugima.

Prišla sam Andrewu. »I tko je pobjednik u grudanju?«

»Ja, naravno.« Nasmiješio se. »Jesi li dobro?«

»Apsolutno sam i potpuno presretna.«

Zabacio je glavu i nasmijao se. Osjetila sam štucaj u prsima, isti kao i onog ljetnog dana kad je ušao u željezariju u kojoj sam radila i tražio voditelja poslovnice. Nisam ga vidjela prije toga, a poznavala sam sve koji su se u našem gradiću bavili građevinom. Kad je izašao, odmah sam otišla otraga pa saznala da se zove Andrew Nash, da je iz Victorije i da gradi na praznoj parceli na kraju jezera.

Sljedeći put kad je došao, pomogla sam mu pronaći sve što je trebao, čavrljala o Lions Lakeu, o zabavnim stvarima koje radimo

ljeti, o tome kako je u zadnje vrijeme bilo vruće, a čitavo sam to vrijeme mislila samo kako trebam zašutjeti i pustiti njega da nešto kaže, ali nisam se mogla ugaziti. Čak sam izvukla mapu i pokazala mu najbolja mjesta za kupanje na jezeru. Kao da ih ne bi sam pronašao. Dok je čekao da mu naplatim robu, stalno je jednom rukom prolazio kroz tamnoplavu kosu. Bila je prošarana svjetlijim pramenovima i padala mu je do ramena.

»Trebaš se ošišati«, rekla sam pa se zacrvenila. Kakva izjava.

»Trebam, da«, odvratio je uz smijeh. »Bio sam previše zauzet.« Svjetlost je dopirala kroz bočni prozor i obasjavala mu oči — zelene poput vode glečera.

»Tvoj tata je Ian Finnegan?« pitao je.

Predala sam mu račun. »Poznaješ ga?«

»Čuo sam da možda traži posao.«

»Moja tata je sjajan stolar i ima puno iskustva.« Zadržala sam dah. Nisam htjela previše reći, ali nisam mogla potisnuti sliku tate koji sjedi kod kuće i obavlja poziv za pozivom. Imao je dobar posao, ali dobio je otkaz jer je često morao uzimati slobodno kako bi pomogao mami.

»Reci mu da navrati do gradilišta.«

Nakon toga Andrewa sam viđala u dane kad bih tati nosila ručak. Rijetko je uzimao pauzu i ručao s ekipom, ali skoro je uvijek zastao da me pozdravi i pita kako sam. »Taj nikad ne odustaje«, rekao nam je tata za večerom, a na licu sam mu jasno vidjela koliko mu se divi. »Dolazi prije svih nas s kavom i krafnama za sve i zadnji ide kući.«

Jedan dan donijela sam mu sendvič s pečenom govedinom, što ga je tako iznenadilo da je samo zurio u sendvič u ruci dok sam ja posramljeno čekala. Onda mu se licem raširio golemi osmijeh i rekao je da mu je sendvič s pečenom govedinom omiljen. Sjeli smo i porazgovarali pa me pozvao da s njime pogledam zemlju koju je planirao kupiti. Skupa smo propješačili čitavo to imanje, penjući se preko i ispod trupaca, spuštajući se niz brda, smijući se kad bismo skoro završili na guzici, dijeleći bocu vode i psujući sami sebe što nismo ponijeli više. Od tog dana nadalje viđali smo se svakom prilikom.

Nismo još živjeli zajedno, ali nisam se brinula. Razumjeli smo svaku misao i raspoloženje onog drugog — on je znao kad bi me obuzeli umor i glad ili kad bi me nešto uznemirilo. A ja sam poznavala *njega*, kao što sam znala da je udaja za njega najbolja odluka koju sam ikada donijela.

Sada je Andrew zastao u hodu pa me nježno poljubio u obraz. »Dobrodošla kući, gospođo Nash.«

. . .

Raspakiravala sam kutiju u Andrewovoj novoj radnoj sobi i pažljivo mu spremala spise u ladicu kad sam začula njegove korake iza leđa. Okrenula sam se i nasmiješila, ali osmijeh mi je splasnulo kad sam vidjela njegov izraz lica. Izgledao je skoro pa uzrujano, ali brzo je to ublažio.

»Ne moraš to raditi«, rekao je.

»Nije mi teško.« Zapitala sam se smeta li mu pogled na radni stol. Bio je to jedan od rijetkih predmeta koje je imao od svog oca. Našli smo ga dok smo praznili njegovo skladište. Nije bio siguran želi li ga donijeti u kuću, rekao je da je previše star i izgreben te da nije u njegovom stilu, ali ja sam mu rekla da je hrastovina divna i da ga može prelakirati ove zime.

Prišao je, izvukao mi spise iz ruku i odložio ih. »Imam svoj sistem. Ako mi nešto staviš na krivo mjesto, teško ću to pronaći.«

»Aha, dobro. Naravno.«

»Večera fino miriše.« Znala sam da pokušava ublažiti bol tog ukora, ali ipak sam se osjećala loše. Trebala sam ga pitati. Ali jednostavno sam bila naviknuta pomagati u roditeljskoj kući. Ništa mi nije bilo zabranjeno otkad je mami dijagnosticirana multipla skleroza. Čak sam im vodila i financije.

»Pečem jorkširski puding.«

»Hmm. Savršeno«, rekao je u moj vrat.

»Nos ti je hladan!«

»Čistio sam snijeg na prilazu.« Tata i Chris otišli su kući prije nekoliko sati i otada smo se raspakiravali. »Izgleda da će večeras još padati.«

»Nadam se da će raščistiti ceste. Josh je tražio da sutra dođem na posao.«

Podigao je glavu. »Mislio sam da ćeš uzeti slobodan dan da završiš s raspakiravanjem.«

Uzdahnula sam. »Netko je opet bolestan.« Činilo se da je u ovo doba godine stalno netko bio na bolovanju nakon previše blagdanskog veselja.

»Htio sam razgovarati o ovome tijekom večere, ali planiram tvom tati ponuditi posao predradnika. To znači da će morati dosta putovati.«

»Oh, to neće funkcionirati zbog mame.« Razočarala sam se zbog tate. Novac bi im stvarno dobro došao i znala sam da je bio uzbuđen zbog nekih projekata za koje su se nadmetali.

»Ako daš otkaz u željezariji i dođeš raditi za mene, moći ćeš joj pomagati. Trebam nekoga tko će urediti kuće i izložbeni prostor za pokazivanje kupcima, izabrati parkete, pločice i takve stvari.«

»Ne znam... Josh je rekao da će me promaknuti na uredski posao.« Nisam htjela da ljudi misle da sam razmažena bogata kućanica koja sve ima zbog svog muža. Kad je Andrewu umrla mama, naslijedio je fond od djeda koji se obogatio na burzi, ali primao je samo male uplate — nije bio bogataš kakvim su ga smatrali svi moji prijatelji. Uostalom, svidao mi se rad u željezariji, susreti s redovitim mušterijama i pomaganje ljudima koji nešto traže.

»Dušo, Josh sere. Nikad ti neće dati promaknuće.«

»Godinama radim za njega.« Počela sam još u srednjoj školi pa prešla na puno radno vrijeme lani kad sam maturirala. Razmišljala sam o tome da odem na koledž ili upišem neke tečajeve, ali nisam znala što želim raditi. Divila sam se Andrewu koji je sa samo dvadeset i sedam godina bio tako fokusiran.

»Da, ti si slatka cura koja radi za kasom. Znao sam za tebe čak i prije nego što sam zakoračio u dućan. Žao mi je, Lindsey, ali ja sam čuo da će Mike dobiti promaknuće.«

»Josh je stvarno zvučao iskreno.« Preplavio me val topline i ljutnje, ali najviše od svega bila sam povrijeđena.

»Ne pokušavam te navesti da se loše osjećaš. Samo ti govorim kako te drugi gledaju. Oni vide samo zgodnu plavušu.« Povukao me za rep. »Ne cijene te onako kako te ja cijenim, ne vide koliko si inteligentna i kreativna.«

Možda je imao pravo. Možda željezarija nije nikamo vodila, ali koliko sati na dan mogu provesti proučavajući boje za zidove? »Možda mogu pomoći voditi knjige?«

»Vjerojatno je bolje da ja pazim na financije. Ali ti imaš super oko za detalje. Super mi je što si već sada učinila s ovom kućom.«

»Nisam učinila puno.« On je izabrao sve boje i rekao da to moraju biti neutralni zemljani tonovi kako bismo za godinu dana lakše prodali kuću, ali ja sam pokušala unijeti malo osobnosti posteljnom, zastorima i biljkama. Iznad kamina smo objesili fotografiju s vjenčanja.

»Pretvorila si ovo u dom. Znaš koliko mi to znači.« Ruke su mu kliznule ispod moje majice do lopatica i vrata dok me nježno gurao uza stol. Jednim brzim pokretom me podigao, posjeo na stol i raširio mi koljena. Skoro sam izgubila ravnotežu, ali on me čvrsto držao za bokove svojim velikim rukama pa me vragolasto pogledao. »Razmisli o tome, okej?«

A onda me privukao i nanizao vrele poljupce od moje ključne kosti do usana, a ja sam ga zgrabila za ramena i isključila mozak.

. . .

Ideja savršenog božićnog poklona pala mi je na pamet one noći kad smo se uselili. Opuštali smo se na kauču kad sam shvatila da iznad kamina imamo puno slika moje obitelji, ali samo jednu njegove majke. Nije imao slike svog oca jer je izgubio kutiju sa slikama tijekom neke selidbe prije puno godina, ali znala sam kako bih mogla doći do njih. Otac mu je bio u mornarici. Sigurno imaju neku udrugu za bivše članove. Samo sam to morala malo istražiti.

Andrew nikad nije puno pričao o svojoj obitelji, a ja ga nikad nisam ispitivala, ali lice bi mu se promijenilo kad bi spomenuo mamu. Nekad je djelovao tužno, nekad bi mu se usne izvile u nježan osmijeh dok bi sa mnom dijelio neku sretnu uspomenu. Umrla je

kad je imao dvadeset — otac mu je otišao davno prije toga. Otplovio je s mornaricom kad je Andrew imao dvanaest i nikad se nije vratio. »Nije se mogao priviknuti na obiteljski život nakon što bi mjeseci-ma bio na moru«, rekao je Andrew. »To je za njega bilo previše.« Nije zvučao tužno ili ljuto, iznio je to poput činjenice. A kad mu je otac umro prije nekoliko godina, Andrew je platio sprovod.

Otišla sam na internet i pronašla popis brodova koji su operirali Zapadnom obalom u godinama dok je Andrewov tata služio u mornarici. Nakon toga samo sam morala pretražiti arhiv da nađem imena i slike članova posada. U dva dana našla sam sliku Edwarda Nasha na kojoj stoji na pramcu broda s nekoliko članova posade. Povećala sam zrnastu crno-bijelu fotografiju na monitoru i proučila Edwarda. Izgledao je ukočeno u uniformi i bio je vrlo mlad, ali crte lica bile su mi toliko poznate da me to frapiralo. Zapitala sam se dijele li više od izgleda. Bilo mi je žao što nisu imali priliku ponovno se zbliziti. Voljela bih da sam ga mogla upoznati. Približila sam se ekranu i zamislila da mu govorim o Andrewu.

Sin vam je divan. Svi ga vole. Puno pomaže zajednici, izrađuje klupe za parkove, član je bejzbolske momčadi koja igra u dobrotvorne svrhe, čak je mom tati pomogao sagraditi rampu za kolica kako bi se mama lakše kretala. Bili biste jako ponosni na njega.

Poslala sam e-mail studiju za razvijanje slika i pitala mogu li očistiti te slike pa na netu potražila savršeni okvir. Znala sam da će Andrew biti jako iznenađen.

• • •

Bio je Badnjak i Andrew i ja smo odlučili da ćemo otvoriti svaki po jedan poklon. Ujutro smo planirali otići mojima na palaćinke. Bila je to prva godina da se neću probuditi sa svojom obitelji i bila sam pomalo tužna, ali i oduševljena što slavim s mužem.

Planirali smo kasnije završiti umatanje poklona koje smo kupili za moje roditelje i brata. Bila sam uzbuđena kad sam s Andrewom šetala šoping-centrom i naslagala cijeli kup darova na kolica. Kad sam izrazila brigu da previše trošimo, Andrew je rekao da ih želi razmaziti jer su ga tako toplo prihvatili. »Samo želim da budu sretni.«

»Što kažeš na ovaj?« Andrew je odabrao okvir koji sam brižno zamotala u blistavi plavi papir i zavezala srebrnom vrpcom namotanom u spirale koje su padale poput ledenih siga.

»Može.« Leptirići uzbuđenja uskovitlali su mi se u trbuhu i požalila što sam popila toliko likera od jaja. Velikim rukama pažljivo je počeo razmotavati papir. Namjerno nije žurio, namignuo mi je i otezao. Skoro sam mu dar istrgnula iz ruku da ga sama razmotam.

Maknuo je zadnji komad papira pa se zagledao u sliku. »Što je ovo?« pitao je bezizražajno. Zbunila sam se. Je li preplavljen emocijama?

»Slika tvog tate.« Odabrala sam sliku na kojoj mu tata izgleda najmanje strogo i stoji zagledan u daljinu.

»Znam što je. Odakle ti?« Hladno me pogledao i sad sam to zamijetila. Isti izraz lica koji je imao njegov otac. Nisam znala da mu se lice može tako promijeniti. Zamucala sam tražeći riječi.

»Rekao si mi njegovo ime pa sam pronašla web-stranicu mornarice.« Pružila sam ruku i spustila je na njegovu podlakticu. Pod prstima sam osjetila napinjanje i stezanje mišića. Polako sam odmakla ruku. »Imamo sve ove slike moje obitelji pa sam htjela...«

»Da se osjećam usrano? Moj otac napustio je našu obitelj. Ne trebam gledati njegovo lice da bih se toga prisjetio. Ne mogu vjerovati da si to napravila.«

Moj sram prerastao je u povrijeđenost i oči su mi se ispunile suzama. »Htjela sam učiniti nešto lijepo. Nisam znala da se ljutiš na njega — ne znam skoro ništa o tvom djetinjstvu.«

»Zato si tražila po netu? Da otkriješ neke pikanterije o meni?«

»Naravno da ne. Ne razumijem zašto si se tako uzrujao.«

»Želiš znati sve o mom ocu? Bio je šupak, okej? Ponašao se prema meni kao prema govnu i ponašao se prema mami kao prema govnu. Vratio se dva dana nakon što je umrla i rekao da me želi upoznati, ali samo je htio novac koji sam naslijedio. Izbacio sam ga.« Bacio je okvir na pod i staklo se razbilo. »Evo što si napravila od našeg Božića.«

Udaljio se, a trenutak kasnije vrata njegove radne sobe glasno su tresnula.

• • •

Sjedila sam na kauču zureći u drvce kroz suze. Kako sam mogla biti tako glupa? Naravno da nije htio podsjetnik na oca. Samo zato što sam ja svojeg silno voljela, nije značilo da je svima tako. Ali nisam mogla prestati ponavljati si Andrewove riječi — način na koji me gledao. Nikad se prije nismo svađali. Samo mi je jednom na medenom mjesecu odbrusio, pa sam otišao u dugu šetnju, ostavivši mene da čekam u sobi. Kasnije je rekao da mu se ne sviđa način na koji mi se obraća voditelj putovanja, što je apsolutno bila moja krevica. Definitivno sam bila previše druželjubiva i nisam razmišljala o tome kako bi to netko mogao pogrešno protumačiti.

Možda je Andrew samo bio umoran i još se oporavljao od našeg puta i selidbe. Bacila sam pogled niz hodnik pitajući se trebam li se ispričati, pa mu ipak odlučila dati malo prostora.

Pokupila sam razbijeno staklo, pomela sitne krhotine, sakrila okvir u ormar pa upalila TV. Pomoglo mi je kad sam se nečime zaokupila, ali kad Andrew nije izašao ni nakon više od sat vremena, nježno sam mu pokucala na vrata. Nije odgovorio. Položila sam dlan na drvo.

»Andrew, jako mi je žao.«

Tišina.

Bližila se ponoć. Oči su mi se sklapale i morala sam uskoro u krevet, ali još sam u boravku zamatala preostalih nekoliko poklona za moju obitelj. Konačno sam čula otvaranje Andrewove radne sobe pa njega kako sjeda na kauč iza mene. Zadržala sam dah.

»Žao mi je, Lindsey«, rekao je. »Ponio sam se poput idiota.«

Okrenula sam se. »Ne. Meni je žao. Trebala sam znati.«

»Kako si mogla? Imaš pravo. Nisam ti pričao o njemu. Ni sa kime nisam nikad razgovarao o tome, ni sa kime od prijatelja, čak ni s Melissom, a s njom sam živio tri godine.« Trudila sam se ne lecnuti na spomen bivše cure koja ga je prevarila pa mu ukrala pola stvari.

»Ja nisam ona«, rekla sam. »Ja te volim.«

»Znam.« Polako je uzdahnuo. »Ne zaslužujem te.«

»Ne govori to. Naravno da me zaslužuješ. Samo bih voljela da podijeliš sa mnom više o svom životu.« Pomakla sam se i sjela na kauč kraj njega. »Samo te želim *poznovati*.«

»Nemam ti što puno reći.« Progutao je slinu. »Recimo samo da mi je otac jasno dao na znanje da nisam željen. Nekoliko me puta gurnuo niz stepenice, malo me mlatio i vješto se snalazio s remenom. Većinu djetinjstva proveo sam u strahu pred njim kad god je bio kod kuće, a ne na brodu. Stalno je vikao na mamu — vidio sam joj masnice na rukama. Bilo mi je drago kad je konačno otišao, ali onda je nekoliko godina kasnije mama pronašla prvu kvržicu. Pokušao sam se brinuti za nju najbolje što sam mogao sve do njezine smrti, ali još sam bio klinac, znaš?«

Došlo mi je da zaplačem zamišljajući što je sve proživio. Tako je brzo odrastao. »Sad imaš moju obitelj.« Ovila sam ruke oko njega i čvrsto ga stisnula.

»Svi mi jako puno značite«, rekao je. »Kao da sam godinama plutao, a sad sam konačno pronašao mjesto gdje mogu pristati. Ne želim te nikada izgubiti.« Oslonio je topli obraz na moj i čvrsto me zagrlio. Tijelo mi se opustilo i preplavilo me olakšanje. To je bio Andrew kojeg sam poznavala i voljela. »Stvarno mi je žao što sam razbio tvoj dar«, rekao je. »Mrzim samu tu pomisao da si ti uložila tako puno vremena da stvoriš nešto posebno za mene, a onda sam ja sve uništio. Ne znam zašto sam ponekad takav. Kao da mi se zacrni pred očima i onda ne mogu jasno razmišljati. Ne želim da s tobom bude tako.« Zvučao je zbunjeno, nesigurno u sebe i posramljeno.

Odmaknula sam se i pogledala ga u lice. »Nećemo to prenapuhati, dobro? Puno je Božića pred nama. Sljedeće godine ću ti isplesti grozan šal ili tako nešto.«

Uhvatio je moj obraz dlanom. »Ti si predobra. Kako mi se tako posrećilo?«

»Možda nećeš misliti da si takav sretnik sutra kad ćeš morati preživjeti kaos kod mojih.«

»Hajdemo u krevet. Želim se priviti uz tebe i pokazati ti koliko te volim.« Gledao me na način od kojeg bih obično žudjela za njegovim dodirrom, ali osjetila sam neku zadržku.

Podigla sam crvenu mašnu. »Ne još! Moramo zamotati preostale poklone!«

Gledala sam ga kako pažljivo stavlja mašnu na sredinu golemog paketa. Još se uvijek nisam do kraja smirila, ali potisnula sam preostale negativne osjećaje. To su stvari koje tvore *pravi* brak — svađe, nesporazumi, pa dolazak do rješenja razgovorom i još veća bliskost.

Nema veze što nismo skupa zamotali sve poklone. Skupa smo ih dovršili.